

UNITED
NATIONS
MOLDOVA

Iunie 2020

COVID-19
RESPONSE

COVID-19

PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU RĂSPUNS ȘI REDRESARE SOCIO-ECONOMICĂ

Credit foto: OMS Moldova

Credit foto: UNFPA Moldova

Credit foto: PNUD Moldova

Credit foto: FAO Moldova

Cuprins

I.	INTRODUCERE	4
II.	TEORIA SCHIMBĂRII	5
III.	EVALUARE	6
IV.	CINCI PILONI STRATEGICI	9
V.	PUNEREA ÎN APLICARE A MĂSURILOR DE RĂSPUNS	13
VI.	COMUNICARE	13
VII.	MOBILIZAREA RESURSELOR ȘI PARTENERIATE	14
	a) Fondul ONU Redresare pentru Mai Bine (Recover Better)	14
	b) Fondul de Parteneriate pentru ODD Moldova 2030.....	14
VIII.	ANEXE	15
	ANEXA I: REPROGRAMAREA RESURSELOR EXISTENTE	15
	ANEXA II: ANGAJAMENTELE DONATORILOR CU REFERIRE LA Covid-19.....	16
	ANEXA III: PORTOFOLIUL DE PROGRAM CU REFERIRE LA Covid-19	18

Planul pe scurt

Acțiuni/proiecte

44

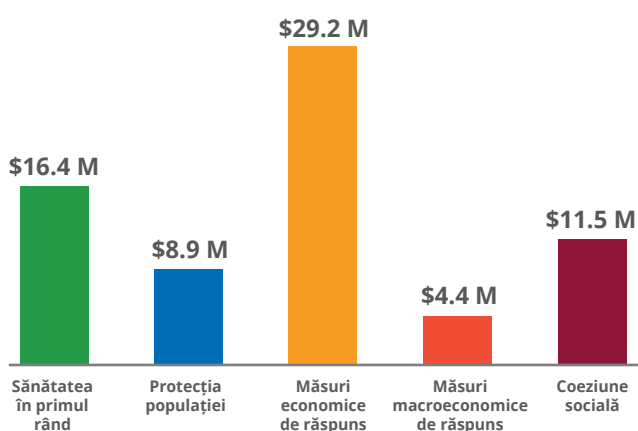
Buget total/necesități

\$ 70.2 M

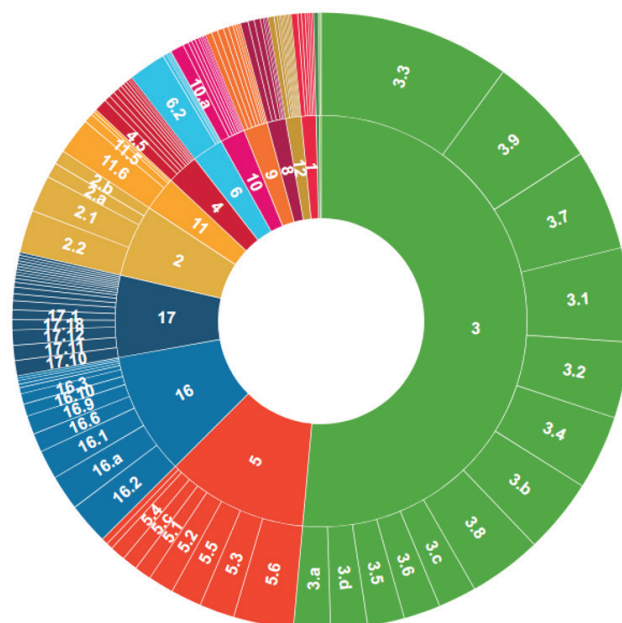
Parteneri identificați

37

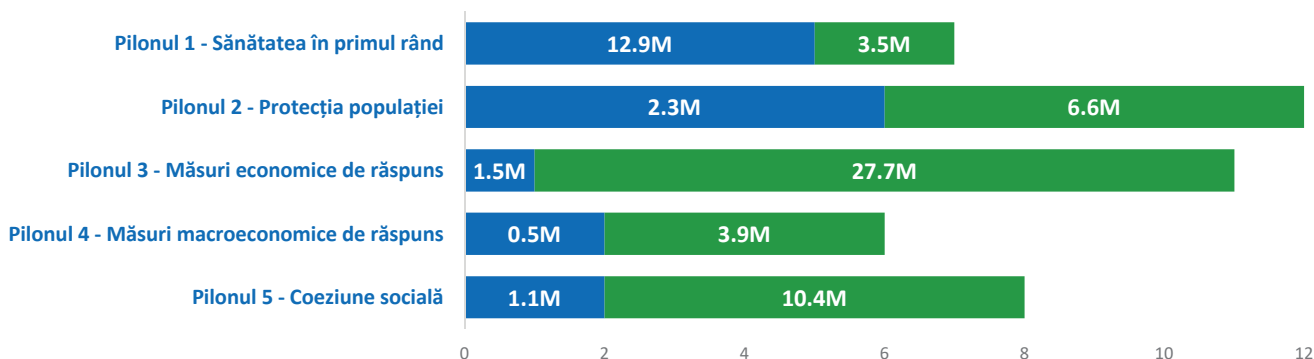
Cerințe după pilon

Lista ODD-urilor și a țintelor vizate de Plan

Numărul de proiecte în funcție de contribuția la formarea portofoliului - „Reconstruire Mai Bună”

* Etichetele datelor specifică implementarea proiectului

■ Proiecte pentru răspuns și recuperare

■ Proiecte de Reconstruire Mai Bună

I. Introducere

Organizația Națiunilor Unite (ONU) în Moldova a fost activ implicată în planificarea pregătirii pentru Covid-19 înainte de declararea¹ stării de Urgență de Sănătate Publică la nivel internațional. Acest sprijin pe termen lung în evaluarea capacităților, dezvoltarea politicilor, instruire, sprijinul clinic, mobilizarea comunității și comunicarea privind riscurile, precum și furnizarea de materiale și consumabile a plasat ONU în fruntea măsurilor de suport pentru răspuns la pandemie a Guvernului, împreună cu partenerii de dezvoltare.

Pandemia Covid-19 este mult mai mult decât o criză de sănătate: afectează întreaga societate a Republicii Moldova și are un impact asupra aproape fiecărui aspect al vieții sociale și economice din țară.

Ca o ofertă de sprijin imediat, Organizația Națiunilor Unite a elaborat acest Plan de acțiuni pentru răspuns și redresare socio-economică, cu un orizont de timp de 12-18 luni, în baza cadrului Națiunilor Unite pentru măsurile de răspuns socio-economic imediat la Covid-19.

Scopul acestui Plan de acțiuni pentru răspuns și redresare socio-economică - iunie 2020 este de a ancora ferm, cât mai curând posibil, măsurile socio-economice de răspuns la Covid-19 în planurile naționale de măsuri de răspuns la Covid-19 și de dezvoltare pe termen lung. Ca atare, acest Plan va sprijini și va lua pe deplin în considerare:

- [Planul național privind măsurile de răspuns la Covid-19](#);
- Planul strategic de pregătire și răspuns al Organizației Mondiale a Sănătății;
- [Planul de acțiuni al Guvernului 2020 – 2023](#);
- Strategia Națională de Dezvoltare – Moldova 2030 (când va fi aprobată);
- Rezultatele evaluării naționale voluntare a Agendei 2030, și
- Obiectivele de Dezvoltare Durabilă.

Planul privind măsurile de răspuns și redresare va fi un document viu și va fi actualizat în baza unor evaluări, la moment în curs de desfășurare, care stă la baza unei evaluări mai ample a ONU a impactului social-economic (condusă de PNUD). Portofoliul comun de programe, pe care acest [Plan de acțiuni pentru răspuns și redresare socio-economică](#) îl sprijină, va fi dezvoltat în continuare în baza ultimelor date actualizate de evaluare și a priorităților guvernului.

Guvernul Republicii Moldova (în continuare GRM) a elaborat Planul de pregătire și răspuns la Covid-19 cu sprijinul OMS (disponibil pe [Portalul Partenerilor OMS](#)), aprobat la [13 martie de către Prim-ministru](#). Planul acoperă cei 7 piloni (1 urmează să fie adăugat), menționați în Ghidul OMS.

Până la 23 martie, OMS și Oficiul Coordonatorului Rezident al Organizației Națiunilor Unite (RCO) au elaborat o evaluare cuprinzătoare a nevoilor sistemului de sănătate din Republica Moldova pentru a răspunde crizei Covid-19. Documentul a ghidat sprijinul diferitelor programe ale partenerilor de dezvoltare (Suedia, Banca Mondială, Norvegia, Elveția etc.) precum și investițiile din partea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Prin urmare, a fost identificat un deficit mare pe EPP, echipamente medicale (ventilatoare, concentratoare de oxigen etc.), medicamente și consumabile. Costul total al măsurilor de răspuns a fost estimat la 38,366,494.61 \$, din care 35,642,013.39 \$ au fost solicitate pentru a fi acoperite de către partenerii de dezvoltare. Pe lângă aceasta, GRM a avut capacități reduse de a importa materiale și echipamente și în acest sens a solicitat sprijin de la sistemul ONU.

Conform evaluării, [Platforma de parteneriat a OMS a fost actualizată cu cereri](#) de resurse pentru mai mult de 35 milioane dolari SUA. Pe platforma de parteneriat OMS sunt în prezent opt agenții ONU, opt state membre și GRM (în total 35 utilizatori înregistrați).

II. Teoria schimbării

Teoria schimbării este axată pe susținerea Guvernului Republicii Moldova în abordarea situației de urgență în domeniul sănătății, precum și în abordarea impactului social și economic al pandemiei. În plus, aceasta urmărește reducerea vulnerabilității țării la pandemie, permițând un proces de redresare transparent, cu respectarea drepturilor omului, sensibil la gen și eficient, acordând atenție populației pentru care această situație de urgență combină marginalizarea, inegalitățile și vulnerabilitățile deja existente.

Organizația Națiunilor Unite în Moldova a început prin protejarea **sistemului de sănătate** în timpul crizei Covid-19; în același timp, și la fel de urgent, vom:

- Cartografia persoanelor cele mai expuse riscului de a fi lăsate în urmă (excluse) (cauzele fundamentale, precum și efectele pe termen lung);
- Ajuta la protecția oamenilor prin servicii de **asistență socială și servicii de bază** pentru a le permite oamenilor să aibă acces și să își revendice drepturile;

- **Proteja locurile de muncă, întreprinderile mici și mijlocii și angajații vulnerabili în sectorul informal** prin redresare economică, inclusiv prin sporirea responsabilității sociale a întreprinderilor față de forța lor de muncă;
- Ajuta la direcționarea **creșterii necesare a stimulentei fiscale și financiare** astfel încât cadrul macroeconomic să funcționeze pentru cei mai vulnerabili și marginalizați și să încurajeze dezvoltarea durabilă, precum și **să consolideze răspunsurile multilaterale și regionale;**
- Promova **coeziunea socială** și construi încrederea prin dialog social și angajament politic și **investii în sisteme de reziliență și răspuns**, conduse de comunitate, ceea ce va reprezenta o perspectivă importantă pentru toate intervențiile.

Teoria schimbării se bazează pe avantajele colaborative ale sistemului ONU de a extinde oportunitățile de parteneriat și de a dezvolta un răspuns coerent la criza Covid-19.

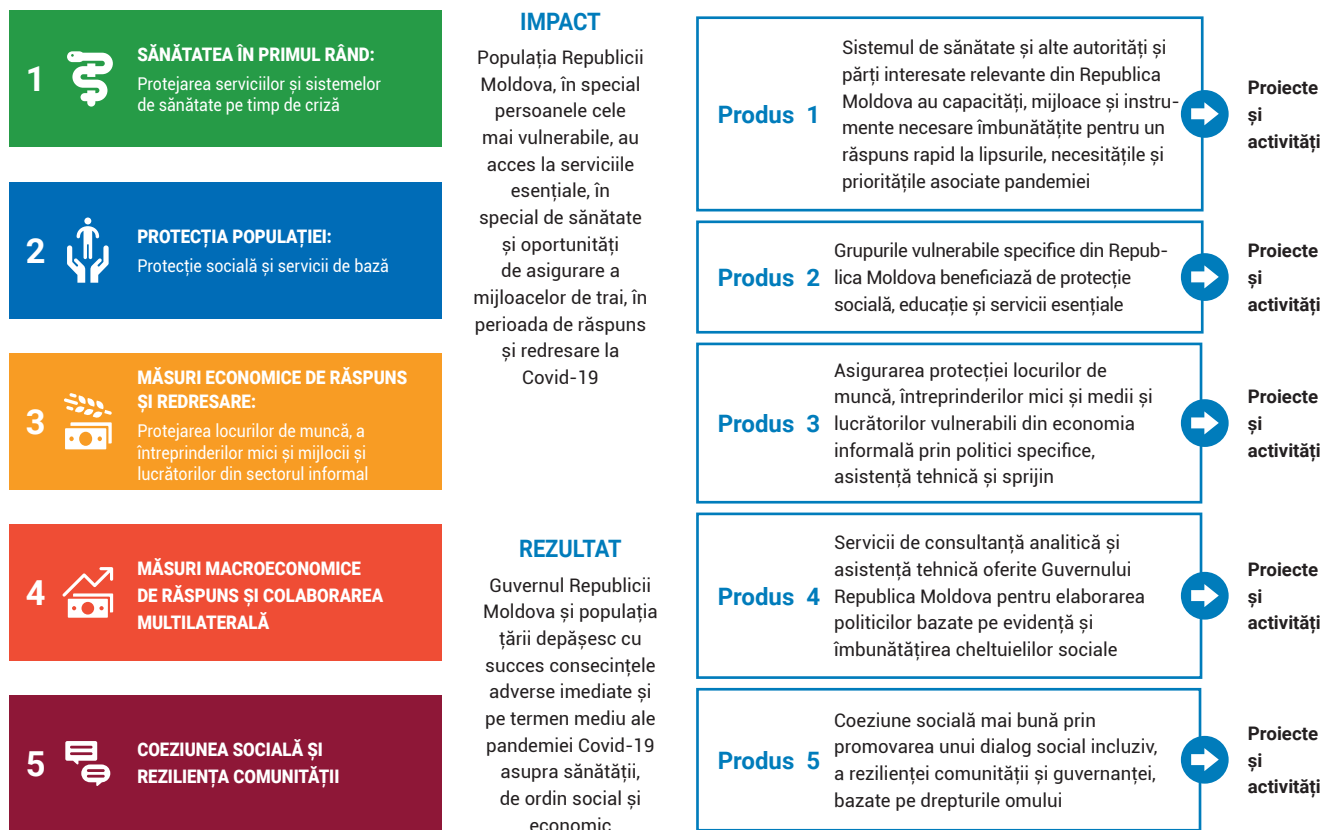

Figura 1: Prioritățile planului privind măsurile de răspuns și redresare socio-economică al ONU Moldova

Nu va fi posibilă revenirea la „normalitatea de mai înainte”. Legăturile dintre sănătate și mediu sunt clare, la fel ca și necesitatea de a conecta lecțiile învățate din această criză cu criza climatică care ne așteaptă. [Planul de acțiuni pentru răspuns și redresare socio-economică](#) al Organizației Națiunilor Unite va sprijini pe deplin realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) și obiectivul de a *Reconstrui Mai Bună*. Astfel, atenție specială se va acorda la:

- Dezvoltarea instrumentelor și capacităților tehnice la nivel național și local care pot spori nivelul de pregătire în contextul focarelor viitoare posibile de Covid-19, precum și a altor epidemii

- Consolidarea cunoștințelor în rândul OSC naționale pentru a reduce vulnerabilitățile diferitelor grupuri sub-reprezentate cu care lucrează;
- Implementarea inovațiilor pentru a ajuta țara să urmeze parcursul unui viitor sustenabil și, în general, realizării ODD-urilor
- Etapa de redresare va scoate în evidență domeniul de aplicare și limitele strategiilor de dezvoltare productivă existente - aducerea în centrul atenției a potențialului soluțiilor economiei verzi, comerțului electronic și economiei digitale.

III. Evaluare

Deoarece timpul este esențial, este imperativ să evaluăm, să programăm și să răspundem aproape simultan, mai degrabă decât secvențial. Acest [Plan de acțiuni pentru răspuns și redresare socio-economică](#) a fost proiectat cu această idee, folosind un șir de surse și evaluări, pentru a revizui și actualiza continuu prioritățile programului.

PNUD, în particular, va asigura integrarea perspectivelor multidimensionale în evaluările existente și cele noi. Ca parte a promisiunii noastre de a „nu face rău” și de

a fi sensibili la posibile conflicte, toate evaluările vor include o analiză a drepturilor omului și impactului de gen pentru a informa elaborarea proiectelor de politici, care abordează aceste riscuri și protejează rezultatele de dezvoltare.

Programele vor asigura protecția și includerea tuturor în măsurile de răspuns la această criză. Prin urmare, sprijinul Organizației Națiunilor Unite, de la evaluare la programare, de la consiliere de politici la peldorie, va fi determinat de următoarele aspecte:

SCOPUL NOSTRU

Abordarea urgenței imediate

Concentrarea pe impactul social și măsurile economice de răspuns

„Reconstrui Mai Bună”

ÎNTREBĂRI DE ÎNDRUMARE ALE ONU

- Cine a fost vizat atunci când au fost elaborate măsurile de sănătate și socio-economice de răspuns ale țării?
- Care este demografia și unde locuiesc oamenii?
- Care sunt lipsurile?
- Ce bariere împiedică accesul populației la infrastructură, servicii, locuri de muncă și alte măsuri socio-economice de răspuns?
- Cum pot fi incluse persoanele excluse, marginalizate și vulnerabile? Cum poate reziliența acestora la șocuri și crize să fie consolidată?
- Cum pot măsurile de răspuns contribui la eliminarea și evitarea exacerbării factorilor structurali ai excluziunii, inegalităților și discriminării?

Întrebările de mai sus au fost consolidate prin elaborarea de către ONU Moldova a notelor de politici publice privind Covid-19 în următoarele domenii:

- Pactului internațional privind drepturile civile și politice, a restricțiilor și limitărilor
- Dreptul muncii în contextul Covid-19
- Comunicarea de criză conformă cu drepturile omului și Covid-19
- Dreptul la sănătate și Covid-19
- Drepturile persoanelor cu dizabilități și Covid-19
- Notă de politici publice privind persoanele în etate și Covid-19
- Declarație comună privind Covid-19 în închisori și alte instituții de tip închis

În plus, echipa de țară a ONU a inițiat o Serie de Dialoguri de Politici Publice privind Covid-19 pentru a asigura complementaritatea la evaluările aflate în curs de desfășurare. Până în prezent, acest lucru a inclus un șir de analize precum:

- Sinteza tematică privind migrația în contextul Covid-19
- Impactul Covid-19 asupra domeniului muncii
- Impactul Covid-19 asupra lanțurilor valorice agricole și alimentare
- Sinteza tematică privind dezvoltarea industrială în contextul Covid-19

În același timp, alte evaluări tematice conduse de ONU vor completa această activitate prin axarea și aprofundarea analizei pe domenii specifice. Evaluările planificate și finalizate până în prezent includ:

- Evaluarea necesităților sistemului de sănătate din Republica Moldova pentru a răspunde crizei Covid-19 (RCO, OMS) - încheiată în martie 2020
- Evaluarea rapidă a nevoilor lucrătorilor de primă linie în instituțiile publice non-sănătate (poliție, poliția de frontieră, penitenciare, regiunea transnistreană) (RCO, OIM, UNODC, OMS) – finalizată în aprilie 2020 și în curs de desfășurare
- Evaluare rapidă pentru organizațiile care sprijină persoanele vulnerabile – Grupul de lucru al ONG-urilor pentru Drepturile Omului și Covid-19 (OHCHR) – finalizată în aprilie 2020
- Evaluarea rapidă pentru organizațiile care susțin persoanele cu HIV (UNAIDS) – finalizată în mai 2020
- Vulnerabilitățile economice ale Republicii Moldova față de consecințele pandemiei coronavirusului (RCO), două evaluări – finalizate în mai 2020
- Evaluarea efectelor crizei Covid-19 asupra femeilor (UN Women) – iunie 2020
- Evaluarea rapidă a nevoilor femeilor, afectate de

violența bazată pe gen și a răspunsului sistemic la cazurile de violență (UN Women) – iunie 2020

- Evaluarea impactului socio-economic (PNUD și în colaborare cu UNCT) – iulie 2020
- Studiu de evaluare a impactului Covid-19 asupra coeziunii sociale (RCO) – iunie/iulie 2020
- Studiu privind impactul socio-economic al Covid-19 asupra revenirii migranților și familiilor vulnerabile, afectate de scăderea remitențelor, aplicarea metodologiei Matricei de urmărire a strămutărilor (DTM) (inițiat, urmează a fi efectuat în perioada de vară, OIM) – septembrie 2020
- Studiul rapid al diasporei privind impactul Covid-19 asupra planurilor și situației socio-economice a migranților moldoveni de peste hotare (efectuat în 10 țări destinate în aprilie-mai, OIM)
- Impactul Covid-19 asupra educației (Grupul de lucru pentru educație coordonat de ONU pentru Covid-19, condus de UNICEF) – iulie/august 2020
- Evaluarea politicilor de răspuns la criza Covid-19 în Moldova. Efecte și necesități pentru o redresare mai incluzivă (OIM) – sfârșitul anului 2020
- Implicațiile Covid-19 asupra economiei intergeneraționale în baza conturilor naționale de transfer, UNFPA) - august 2020
- Implicațiile Covid-19 asupra persoanelor în etate (UNFPA) - iunie 2020
- Implicațiile Covid-19 asupra tinerilor (UNFPA) - iulie 2020
- Evaluarea impactului Covid-19 asupra refugiaților, solicitanților de azil și apatrizilor (UNHCR)
- Evaluarea în baza studiului a impactului crizei economice, cauzată de COVID-19 și a modificărilor măsurilor netarifare pentru a limita pandemia la nivelul micro, mic și mijlociu (UNECE) - finalizată în luna mai 2020
- Evaluarea impactului crizei asupra întreprinderilor deținute de femei (CEE-ONU) - iunie 2020
- Implicațiile Covid-19 pentru persoanele care consumă droguri (UNODC) august 2020

PNUD va conduce o evaluare amplă a impactului socio-economic al necesităților și impactului pandemiei în Republica Moldova, cu sprijinul Echipei de țară a Națiunilor Unite. Studiul va ajuta Guvernul să evalueze impactul imediat și prognoza impactului pe termen lung al crizei Covid-19. Acest lucru va fi făcut punând accent deosebit pe impactul crizei asupra celor mai vulnerabili și asupra „noilor vulnerabili”, cum a fost subliniat anterior, dar și asupra sectorului privat local și a întreprinderilor mici și mijlocii din toate sectoarele economiei. PNUD Moldova intenționează să evalueze nu doar impactul

social și economic, dar să analizeze și dimensiunea de mediu și modul în care criza afectează sustenabilitatea generală a progresului țării, realizat până acum în raport cu ODD-urile naționalizate. Evaluarea va culmina cu elaborarea unor recomandări specifice de politici și oportunități programatice actualizate pentru Guvern, agențiile ONU și partenerii de dezvoltare. Acesta este un proces important, care va consolida răspunsurile evaluărilor sectoriale în curs de desfășurare și ale dezvoltării de politici și programe. Acest lucru va asigura actualizarea continuă a acestui plan privind măsurile de răspuns și redresare.

POPULAȚIA VULNERABILĂ

Populațiile expuse riscurilor, care se confruntă cu cel mai înalt grad de marginalizare socio-economică și necesită o atenție deosebită prin intermediul măsurilor de răspuns:

- Femei
- Persoane în etate
- Copii, adolescenți și tineri, în special fete și femei tinere, inclusiv cele instituționalizate
- Persoane cu dizabilități, inclusiv cele din instituțiile rezidențiale, persoanele cu afecțiuni ale sănătății mintale
- Minorități etno-lingvistice, inclusiv comunitatea romilor
- Migranți, solicitanți de azil, refugiați și apatrizi
- Persoane aflate în locuri de detenție
- Adulți și copii aflați în instituții (de exemplu, persoane aflate în îngrijire psihiatrică, centre de reabilitare a consumatorilor de droguri, case pentru persoane în etate, instituții pentru persoane cu dizabilități)
- Persoane care trăiesc cu HIV/SIDA și alte persoane cu afecțiuni medicale preexistente și/sau cronice
- Mici fermieri, lucrători din mediul rural de pe piețele informale și formale și alte persoane care trăiesc în zone rurale îndepărtate, precum și sectorul informal urban și liber profesioniștii, care depind de piața de alimente
- Persoanele aflate în sărăcie extremă sau care se confruntă cu situații de locuri de muncă și venituri nesigure și informale, inclusiv ca urmare a pierderii/scăderii veniturilor din remitențe sau a revenirii din străinătate ca urmare a pierderii locului de muncă/venitului
- Grupuri care sunt deosebit de vulnerabile și marginalizate deoarece legile, politicile și practicile nu le protejează de discriminare și excludere (de exemplu, persoanele LGBTI)
- Consumatorii de droguri și persoanele care se află în tratament de dependență de droguri

COORDONAREA MĂSURILOR DE RĂSPUNS

UNITATE ÎN ACȚIUNE (ONE UN)

Pentru a asigura un răspuns **coerent și coordonat între entitățile ONU** prin promovarea abordării „Unitate în Acțiune”, au fost puse în aplicare mecanismele enumerate mai jos:

- **Șase grupuri inter-instituționale sunt active în prezent:** Grupul de lucru în educația pentru Covid-19, coordonat de ONU (cu participarea mai multor Agenții ONU și BM), Grupul de lucru privind Impactul socio-economic (cu participarea UE, BM, FMI, BERD, printre alții), echipa Big Data pentru măsurile de răspuns la COVID, grupul de lucru pentru regiunea Transnistreană, grupul tematic Gender și grupul de lucru pentru migrație.
- **Grupul de comunicare ONU** care sprijină Centrul de Comunicații de Criză al GRM, prezidat de MSMPS
- **Rapoarte situaționale interne:** Echipa de țară a ONU (UNCT) elaborează rapoarte interne săptămânale, care sunt distribuite personalului ONU pentru a facilita accesul la informații despre criză, evoluția curbei epidemiologice, situația politică și măsurile luate de Guvern.
- **Echipa de gestionare a crizelor:** EGC organizează întâlniri de la începutul lunii martie pentru a aproba procedurile comune și pentru a dezvolta planul de pregătire strategică pandemică Covid-19.

CONTACTELE CU PARTENERII DE DEZVOLTARE

- Cu scopul de a oferi consultanță politică și de a promova coordonarea cu partenerii de dezvoltare și Guvernul Republicii Moldova, Coordonatorul Rezident (RC) al ONU și reprezentantul permanent al OMS participă la **Comisia pentru situații excepționale din Moldova** și Comisia extraordinară pentru sănătate publică
- **Rapoarte privind starea de lucruri** distribuite la peste 50 de parteneri de dezvoltare
- **Sinteze de politici publice** distribuite la peste 50 de parteneri de dezvoltare
- În plus, până în prezent, **au fost organizate șase întâlniri ale partenerilor de dezvoltare** de către RC, OMS și BM. Au participat peste 90 de reprezentanți ai ambasadelor, instituțiilor financiare internaționale, donatorilor și agențiilor ONU, inclusiv participarea conducerii superioare a Ministerului sănătății, Ministerului finanțelor și Ministerului afacerilor externe. Înterunirile au permis partenerilor să comunice cu omologii din guvern și să aibă un singur punct de comunicare. Înterunirile se organizează la fiecare 15 zile.

IV. Cinci piloni strategici

Acest cadru de măsuri socio-economice de răspuns constă din cinci direcții de activitate, menite să protejeze nevoile și drepturile umane ale persoanelor care trăiesc sub constrângerea pandemiei, acordându-se o atenție deosebită celor mai vulnerabile și marginalizate grupuri și persoanelor care riscă să fie lăsate în urmă (excluse).

Aceste cinci direcții sunt Inter-conectate prin sustenabilitatea ecologică solidă, egalitatea de gen și concentrarea pe drepturile omului și imperativul de a reconstrui mai bine. Construirea unui viitor mai bun, post-pandemie, va necesita astăzi intervenții sociale și economice pentru o mai mare reziliență la șocurile viitoare.

1 SĂNĂTATEA ÎN PRIMUL RÂND: Protejarea serviciilor și sistemelor de sănătate în timpul crizei

Entități ONU	Parteneri	Proiecte	Buget total/necesități (dolari SUA)
10	14	7	\$ 16.4 M

Echipa de Țară a ONU va sprijini acțiunile specifice pentru a menține serviciile esențiale vitale de asistență medicală și efortul suplimentar care vizează redresarea, pregătirea și consolidarea sistemelor de asistență medicală, cu accent pe Asistența medicală primară (AMP) și asigurarea universală cu servicii de asistență medicală (AUSAM), precum și pregătire pentru viitoarele valuri de Covid-19.

Acest lucru se va realiza prin sprijinirea Planului de pregătire și răspuns al Guvernului la Covid-19, elaborat cu sprijinul ONU, pentru a:

- Oferi sprijin analitic și de consiliere de politici, precum și îndrumare tehnică rapidă
- Furniza consumabile și echipamente
- Oferi sprijin în comunicare și informare privind riscurile/criza
- Implementa programul și oferi sprijin tehnic

- Consolida capacitățile punctelor de intrare în țară pentru a asigura controlul și gestionarea infecțiilor
- Oferi sprijin în identificarea și accesarea populațiilor vulnerabile și marginalizate fără discriminare
- Oferi sprijin în asigurarea continuității serviciilor de asistență medicală pentru femeile însărcinate și copii, inclusiv imunizarea

Reconstruirea Mai Bună necesită o nouă perspectivă asupra modului de realizare a ODD în domeniul asistenței medicale - inclusiv semnalarea legăturilor dintre sănătate și mediu. Etapele de redresare vor include ajustarea sistemelor de asistență medicală primară să se pună pe picioare fiind mai puternice și mai reziliente, consolidarea sistemelor de monitorizare și informare care includ titularii de drepturi pentru a înțelege nevoile de redresare și sprijinirea implicării societății civile și a sectorului privat în vederea optimizării serviciilor și a unei satisfaceri mai bune a necesităților oamenilor.

2 PROTECȚIA POPULAȚIEI: Protecție socială și servicii de bază

Entități ONU	Parteneri	Proiecte	Buget total/necesități (dolari SUA)
9	13	12	\$ 8.9 M

Răspunsul ONU în domeniul protecției sociale și serviciilor de bază va sprijini Guvernul pentru a adapta și extinde gama și scara serviciilor în mai multe domenii:

- Extinderea scării și gamei sistemelor de protecție socială reziliente și susținătoare ale persoanelor sărace

- Menținerea serviciilor alimentare și nutriționale esențiale
- Asigurarea continuității și calității serviciilor de alimentare cu apă și canalizare
- Asigurarea învățării susținute pentru toți copiii și adolescenții, preferabil în școli și a educației non-formale pentru cei din afara școlii
- Sprijinirea continuității serviciilor sociale și a accesului la adăposturi
- Sprijinirea furnizării de ajutoare sociale specifice pentru familiile vulnerabile afectate de scăderea veniturilor din remiteri și de ajutoare de șomaj pentru migranții eligibili care se întorc
- Sprijinirea continuității serviciilor publice (poliție, penitenciare, biroul național de statistică, etc.)
- Asigurarea unui cadru pentru migrație sigură și ordonată pentru migranții care se întorc și decid să re-migreze în străinătate
- Sprijinirea continuității serviciilor de sănătate în cazuri de TB/HIV (prevenire, tratament ARV, PMTCT, îngrijire și sprijin, inclusiv pentru femei)
- Susținerea persoanelor care au supraviețuit violenței bazate pe gen (VBG)

Credit foto: UN Women Moldova

- Sprijinirea persoanelor în etate, persoanelor cu dizabilități, a refugiaților și altor grupuri vulnerabile

Redresarea spre mai bine ar trebui să includă consolidarea progresului către protecția socială universală în baza creșterii acoperirii în perioada de răspuns la Covid-19, redefinind sistemele de protecție socială astfel încât acestea să fie mai sensibile la șocuri, inclusiv la șocurile climatice și consolidând sistemele de îngrijire astfel încât acestea să răspundă nevoilor femeilor și bărbaților, precum și grupurilor vulnerabile și marginalizate pe tot parcursul ciclului lor de viață, fără discriminare.

3

MĂSURI ECONOMICE DE RĂSPUNS ȘI REDRESARE:

Protejarea locurilor de muncă, a întreprinderilor mici și mijlocii și lucrătorilor din sectorul informal

Entități ONU	Parteneri	Proiecte	Buget total/necesități (dolari SUA)
7	8	11	\$ 29.2 M

Măsurile de răspuns ale ONU în domeniul redresării economice se vor axa pe protejarea și îmbunătățirea sectoarelor de producție, protejarea locurilor de muncă și promovarea muncii decente. Măsurile de răspuns ale UNCT vor include:

- Evaluări și consultanță socio-economice rapide și sensibile la gen privind soluțiile de dezvoltare bazate pe natură, inclusiv pentru IMM-uri
- Consultanță integrată pe politici, specifică fiecărei țări și asistență pentru programe
- Sprijin pentru tineri și parteneri sociali în domeniul antreprenoriatului și inovării sociale ca răspuns la Covid-19 (incl. antreprenoriat social)
- Sprijin cu referire la strategiile pentru pachetele de stimulente fiscale ecologice
- Sprijin pentru serviciile de potrivire și consultanță pentru companii, extinderea serviciilor de sprijin a micilor afaceri start-up, astfel încât grupurilor afectate, inclusiv migranților care se întorc și per-

soanelor afectate de scăderea nivelului de remiteri, să li se ofere oportunități de trai cu câștiguri

- Abordarea necesităților și vulnerabilităților specifice migranților care se întorc și a gospodăriilor casnice afectate de declinul veniturilor din remitențe și valorificarea abilităților și talentelor lor
- Investiții pentru îmbunătățirea productivității și a condițiilor de lucru în companiile micro și mici
- Asistență tehnică femeilor antreprenoare la scară micro și mică
- Sprijinirea digitalizării proceselor industriale și de producție, stimularea inovării în întreprinderile locale pentru a îmbunătăți productivitatea și pregătirea pentru schimburi comerciale
- Sprijinirea mecanismelor pentru re-formarea abilităților și recalificarea migranților care s-au întors și dezvoltarea abilităților în sectoarele afectate de pierderea abilităților/exodul de inteligență/irosierea de inteligență

- Sprijinirea plăților digitale, a comerțului electronic și a soluțiilor digitale pentru a permite accesul securizat la serviciile necesare în timp de criză, în special pentru grupurile vulnerabile
- Asistență pentru a aborda provocările legate de schimburile comerciale și facilitarea fluxurilor comerciale
- Sprijinirea gospodăriilor agricole mici în accesarea resurselor financiare și mijloacelor de producție ieftine
- Introducerea și integrarea tehnologiilor ecologice în procesele de producție, stimulând inovația ecologică și economia circulară
- Crearea și asigurarea oportunităților economice pentru grupurile marginalizate și sub-reprezentate, inclusiv romi, mame singure, persoane cu dizabilități, familii sărace din punct de vedere economic, migranți vulnerabili care se întorc și grupuri vulnerabile afectate de pierderea veniturilor din remitențe

- Mobilizarea resurselor diasporei moldovenești pentru redresarea și dezvoltarea comunității

Pe lângă intensificarea eforturilor pentru a crea locuri de muncă ecologice, sustenabile, redresarea generatoare de locuri de muncă va necesita creșterea cheltuielilor fiscale pe programe publice de angajare în câmpul muncii, pentru a promova reziliența mai solidă a pieței forței de muncă la crizele viitoare, combătând discriminarea și abordând problema inegalităților.

Aceasta include asigurarea muncii decente, a egalității de tratament în ceea ce privește drepturile și beneficiile între lucrătorii în diferite regimuri contractuale și persoanele liber profesionale, precum și lucrătorii de îngrijire care prestează muncă neremunerată. Faza de redresare va evidenția domeniul de aplicare și limitele strategiilor de dezvoltare productivă existente – aducerea potențialului soluțiilor economiei verzi, a comerțului electronic și a economiei digitale în centrul atenției.

4

MĂSURI MACROECONOMICE DE RĂSPUNS ȘI COLABORAREA MULTILATERALĂ

Entități ONU

6

Parteneri

12

Proiecte

6

Buget total/necesități (dolari SUA)

\$4.4M

O abordare în trei etape este esențială pentru măsurile socio-economice de răspuns la criza Covid-19. Prima - este necesară o evaluare rapidă a impactului potențial al crizei pentru a cuantifica necesarul de cheltuieli pentru a-l limita. A doua - efectuarea unei evaluări a spațiului fiscal disponibil pentru a majora cheltuielile, care va determina, în mare parte, capacitatea Guvernului de acțiune. A treia - este necesară și o analiză a priorităților de politici și măsurilor de politici disponibile, având în vedere atât constrângerile de finanțare, cât și cele de implementare, cu care se confruntă Moldova. Posibilele implicații ale măsurilor de politică propuse vor trebui, de asemenea, luate în considerare. În sprijinirea celor expuse mai sus, echipa de țară ONU va:

- Oferi servicii de analiză, consultanță și asistență tehnică
- Spori asistența tehnică pentru Guvern în vederea îmbunătățirii bazei de evidență și date pentru elaborarea politicilor
- Sprijinirea producției și analiza numărului populației, inclusiv indicatorii de migrație internă și externă și demografici, precum și impactul specific al crizei Covid-19 asupra bunăstării migranților care se întorc și a gospodăriilor casnice afectate de scăderea veniturilor provenite din remitențe
- Consiliere privind monitorizarea cheltuielilor sociale și cartografierea bugetelor conform priorităților

de dezvoltare socială pentru a oferi asistență autorităților în reechilibrarea cheltuielilor publice

- Efectuarea unor evaluări de impact cuprinzătoare la nivelul gospodăriilor casnice și efectuarea unor analize de impact socio-economic specifice contextului crizei
- Coordonarea strânsă cu instituțiile financiare internaționale partenere (Banca Mondială, FMI, BERD, BEI și CEB)

Redresarea spre mai bine va necesita crearea de spațiu fiscal pentru a aborda ordinea de zi a ODD-urilor; investițiile în asistența medicală, educație, protecție socială, infrastructură durabilă și pregătire pentru situații de criză, îndreptând redresarea economică spre o traiectorie semnificativ mai durabilă și neutră din perspectiva emisiilor de carbon, eliminarea decalajului digital, revizuind totodată strategiile de reducere a inegalităților și efectuând evaluările impactului reformelor economice propuse asupra drepturilor omului. În procesul de redresare spre mai bine cooperarea multilaterală și regională va fi esențială la subiecte care includ date; inovații și transfer tehnologic, eliminarea decalajului digital, finanțare sustenabilă, gestionarea datoriei și pregătirea pentru situații de criză. De exemplu, un impuls coordonat spre suspendarea rambursărilor datoriei din acele țări care au nevoie de aceasta, va fi critic.

Entități ONU	Parteneri	Proiecte	Buget total/necesități (dolari SUA)
5	20	8	\$ 11.5 M

Urgența de a răspunde la criza actuală trebuie să consolideze procesele importante în curs de desfășurare în multe țări și să asigure ca progresele limitate obținute în privința egalității de gen în ultimele decenii să nu deruleze înapoi. Este important de a baza măsurile socio-economice de răspuns la Covid-19 pe dialogul social și angajamentul politic bine adaptate, bazate pe drepturile fundamentale ale omului, cum ar fi cel la întruniri pașnice, libertatea de asociere și dreptul la negocieri colective, accesul la sistemul de justiție, libertatea de exprimare, libertatea presei, egalitatea de gen și incluziunea femeilor, printre altele. Comunitățile trebuie să se afle în centrul tuturor eforturilor de consolidare a coeziunii sociale.

Pentru a susține aceste inițiative UNCT va:

- Facilita dialogul social incluziv, advocacy și angajamentul politic
- Abilita reziliența, participarea comunității și prestarea echitabilă a serviciilor
- Oferi sprijin pentru guvernare, libertățile fundamentale, accesul la justiție și supremația legii

- Dezvolta programarea la nivel de comunitate pentru a îmbunătăți reintegrarea incluzivă economică, socială și psihosocială a migranților care se întorc
- Sensibiliza și preveni stigmatizarea populației care se întoarce

Evaluările din următoarele 12 luni vor ajuta la expunerea vulnerabilităților și inegalităților structurale. Este o oportunitate de a inversa tendința de micșorare a spațiului civic; de a instituționaliza sistemele comunitare de răspuns; de a se baza pe dialogul social; de a împuternici guvernele locale; de a intensifica reziliența la nivel de comunitate și oraș; și de a consolida cadrul juridic și cel instituțional. În timpul și după această pandemie, instituțiile publice, democrația, multilateralismul, dialogul social și supremația legii – toate vor fi testate. Progresele obținute cu greu în ceea ce privește egalitatea, drepturile omului și libertățile civice ar putea fi pierdute, iar inegalitățile ar putea crește. În timp ce Guvernul are obligația de a controla pandemia, acest lucru nu ar trebui să fie un pretext pentru discriminare, represiune sau cenzură. Angajamentele privind egalitatea de gen trebuie puse în practică, iar buna guvernare trebuie consolidată.

Credit foto: UNFPA Moldova

V. Punerea în aplicare a măsurilor de răspuns

Pentru a asigura măsuri de răspuns pentru dezvoltare la viteza necesară, principiile de mai jos vor îndruma acțiunile noastre:

- Costurile tranzacțiilor trebuie să fie reduse la minim, în măsura posibilului, prin utilizarea platformelor, capacităților, instituțiilor și sistemelor existente
- Flexibilitatea trebuie îmbunătățită prin utilizarea modalităților de programare și operaționale rezervate, de obicei, măsurilor de răspuns cu risc sporit / în situații de conflict / umanitare.
- Riscurile trebuie să fie asumate și gestionate, utilizând pe deplin instrumentele specifice și comune de gestionare a riscurilor, precum și prin accelerarea schimbului de informații cu privire la ceea ce funcționează și la ceea ce nu funcționează, la toate nivelurile, în interiorul și în afara sistemului ONU.
- Coerența și disciplina trebuie să se concentreze pe toată lumea, prin colaborarea cu și prin inițiative și cadre colective, inclusiv în ceea ce privește mobilizarea resurselor.

Credit foto: UNFPA Moldova

VI. Comunicare

Bazându-se pe mesajele principale/umbrelă ale Strategiei *Reconstruire Mai Bună și Mai Puternic/consolidat pentru criza viitoare*, comunicarea presupune utilizarea unor abordări diferite comune disponibile pentru a ajunge la grupurile țintă specifice, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă, în sensul că informațiile trebuie să fie accesibile și ușor de înțeles, pentru a îndemna la acțiuni sau a sensibiliza. Deoarece acesta este un Plan privind măsurile de răspuns și redresare implementat de ONU Mol-

dova, abordarea ONE UN de sprijinire a țării pentru a se redresa din criză trebuie menționată în timpul tuturor comunicărilor făcute pentru Strategie (de către oricare dintre agenții). Agențiile ONU vor colabora în vederea implementării activităților comune și vor asigura comunicarea legată de activitățile implementate/rezultatele obținute și vizibilitatea tuturor partenerilor implicați în conformitate cu propria orientare, luând în considerare abordarea ONE UN menționată anterior.

VII. Mobilizarea resurselor și parteneriate

FONDUL ONU REDRESARE PENTRU MAI BINE (RECOVER BETTER)

Fondul Națiunilor Unite Redresare pentru mai bine este un mecanism de finanțare inter-instituțional al ONU, lansat de Secretarul General al ONU pentru a sprijini țările care au venituri mici și medii, să depășească criza de sănătate și de dezvoltare, cauzată de pandemia Covid-19. Asistența Fondului vizează persoanele cele mai vulnerabile la dificultățile economice și la perturbările sociale. Fondul este deschis donatorilor care doresc să ofere contribuții, care sunt alocate unei operațiuni de țară specifice.

În plus, Fondul permite donații de la **persoane fizice**. Acoperirea Fondului se extinde la toate țările cu venituri mici și medii, contribuind la protejarea progresului lor în ceea ce privește Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. Acesta servește drept instrument pe care echipele de țară ale ONU îl pot folosi pentru a sprijini guvernele și comunitățile naționale în realizarea priorităților și în definirea răspunsurilor de programare, care le asigură redresarea și ajung la cei săraci și vulnerabili.

FONDUL DE PARTENERIATE PENTRU ODD MOLDOVA 2030

Pentru a aborda pandemia Covid-19, UNCT Moldova a creat **Ghișeul de Răspuns și Redresare Covid-19 în Moldova** <http://mptf.undp.org/factsheet/fund/MD100> în cadrul Fondului fiduciar multilateral pentru ODD Moldova 2030. Noul ghișeu este un instrument de finanțare comun destinat acțiunilor conexe Covid-19, care oferă partenerilor de dezvoltare posibilitatea să contribuie cu fonduri într-un mecanism comun. Acest lucru va permite o debursare rapidă și eficientă a fondurilor pentru punerea în aplicare a acțiunilor și procurarea de bunuri și servicii esențiale, precum și conceperea și punerea în aplicare a intervențiilor de redresare pe termen mediu. Teoria schimbării Ghișeului Fondului este axată pe susținerea Guvernului Republicii Moldova în abordarea situației de urgență în domeniul sănătății, precum și în abordarea impactului social și economic al pandemiei în sectoarele social și economic. Pe lângă aceasta, urmărește reducerea vulnerabilității țării la pandemie, permițând un proces de redresare transparent și eficient. Ghișeul completează și contribuie la Planul strategic de pregătire și răspuns al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS).

IMPACT

Guvernul Republicii Moldova și poporul său au depășit cu succes consecințele negative imediate și pe termen lung asupra sănătății, stării sociale și economice ale pandemiei COVID-19

INDICATORI

- Limitarea ratei unei posibile creșteri a numărului de persoane sub pragul sărăciei
- Numărul de indicatori-țintă ai ODD mențin traiectoria
- Guvernul Republicii Moldova a suprimat transmiterea virusului

Produx 5.1

Sistemul de sănătate și alte autorități și părți interesate din Moldova dispun de capacități mijloace și instrumente îmbunătățite pentru a întreprinde măsuri prompte de răspuns la lacunele, nevoile și prioritățile în legătură cu pandemia

- Numărul de persoane testate la Covid-19
- Numărul de persoane infectate cu Covid-19 tratate și recuperate
- Numărul de unități medicale sprijinite în pandemia Covid-19

INDICATORI

Produx 5.2

Consecințele sociale și economice ale pandemiei asupra sectoarelor, zonelor și grupurilor vulnerabile afectate sunt soluționate eficient prin politici specifice, asistență tehnică și sprijin

- Numărul de instrumente de politică dezvoltate și adoptate cu succes axate pe redresarea după Covid-19
- Numărul de persoane din diferite grupuri și instituții vulnerabile care beneficiază de acțiuni de sprijin social și economic și de redresare

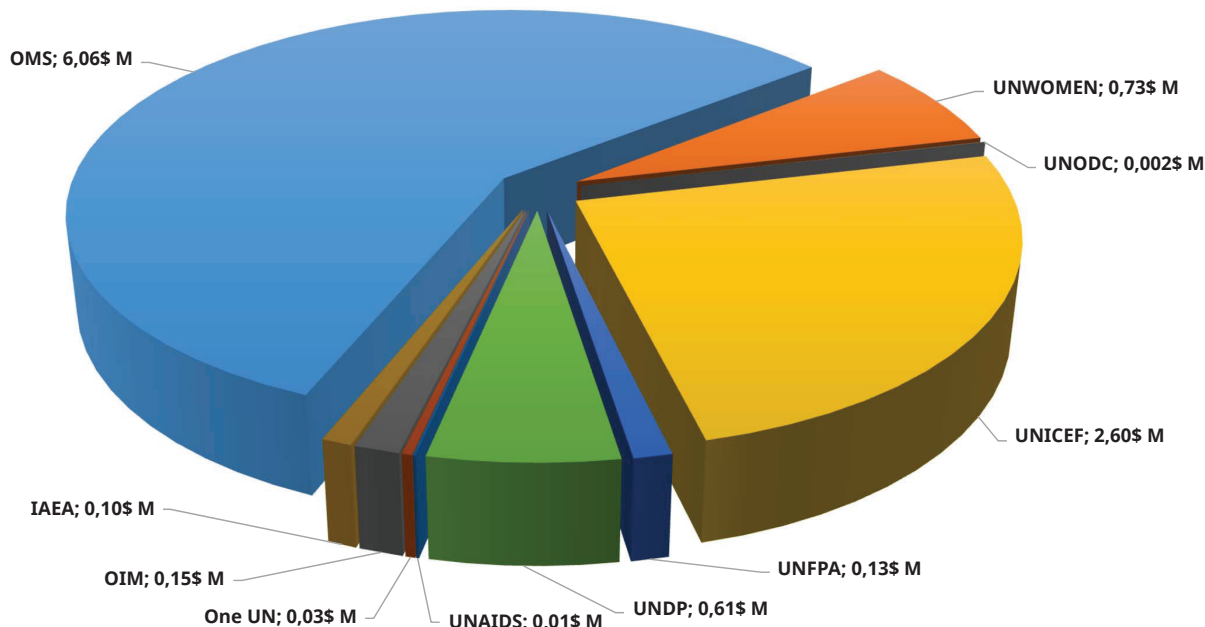
Figura 2: Prioritățile de program ale Ghișeului de Parteneriat Covid-19 al ONU Moldova

ANEXA I: REPROGRAMAREA RESURSELOR EXISTENTE

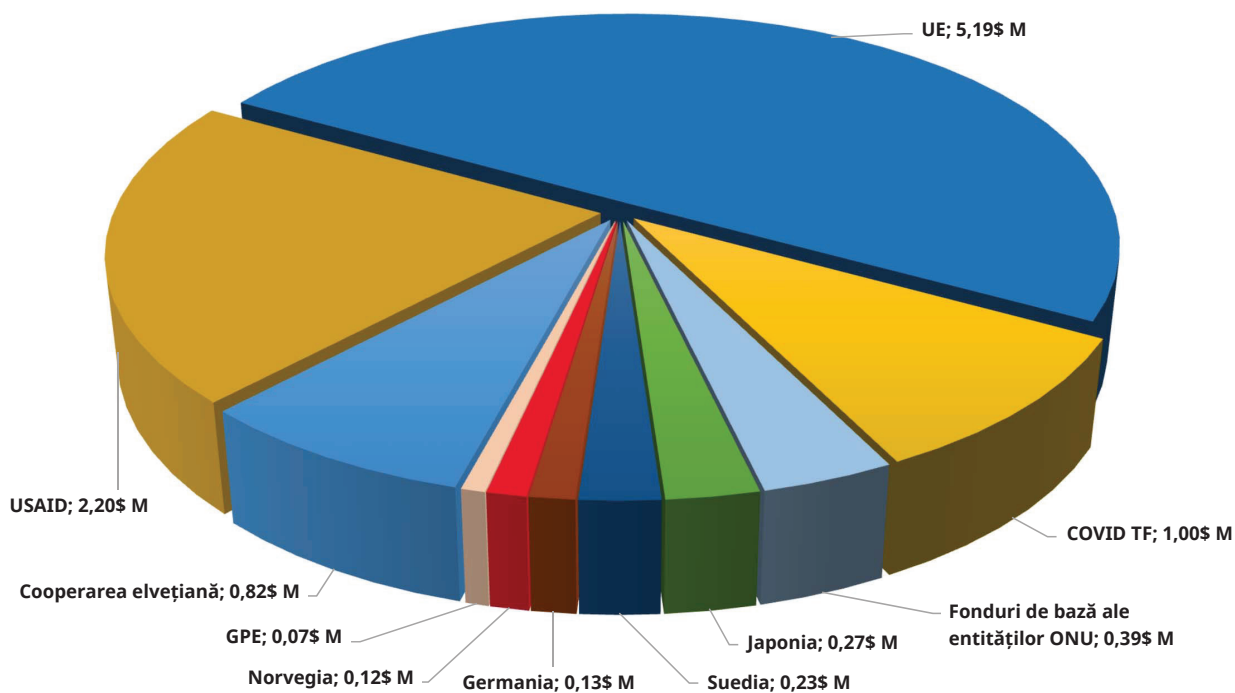
Reprogramarea resurselor existente			
Proiectul Regiuni focale EU4 Moldova	20 000,00 \$	UNICEF	EPP pentru Cahul și Ungheni
Suedia	200 000,00 \$	UN Women	Dezinfectante, produse alimentare și EPP. Sprijinul va fi oferit adăposturilor/ONG-urilor și asistenților sociali din toate raioanele și Transnistria
Proiectul Migrația și Dezvoltarea Locală a Cooperării, Elveția /SDC	37 000,00 \$	PNUD	Echipament medical de bază / kituri de protecție pentru 35 de comunități țintă
Proiectul Regiuni focale EU4 Moldova	81 000,00 \$	PNUD	Echipament medical de bază / kituri de protecție pentru 70 de comunități țintă
UE - Programul Măsurile de Consolidare a Încrederii	22 000,00 \$	PNUD	Echipament medical de bază / truse de protecție pentru comunitățile de pe ambele maluri ale râului Nistru și materiale de sensibilizare
UE - Proiectul EUBAM	11 884,80 \$	OIM	Furnizarea a 1 500 de viziere, 240 de sticle cu spray antiseptic (5 litri fiecare) și importul a 36 de termometre pentru Poliția de Frontieră
Proiectul EU4 gender	33 000,00 \$	UNFPA și UN Women	Urmează a se decide pe baza cererilor și rezultatelor evaluării rapide de gen la COVID-19
UE Acțiunea consolidată de gen în raioanele Cahul și Ungheni	100 000,00 \$	UN Women	Seturi igienice și de protecție personală pentru membrii MDT din Cahul și Ungheni, seturi igienice și alimentare pentru familiile vulnerabile cu copii, seturi de activități și cărți pentru copii pe diferite grupe de vârstă
UE Acțiunea consolidată de gen în raioanele Cahul și Ungheni	55 000,00 \$	UNICEF	
MAE Norvegiei	15 000,00 \$	OIM	Sprijin pentru reîntoarcerea migrantilor moldoveni blocați din cauza Covid-19 și sensibilizarea la Covid-19 în cadrul eforturilor Moldovei în privința TFU
Resursele interne UNICEF	150 000,00 \$	UNICEF	Achiziționarea de EIP pentru instituțiile sanitare care tratează cazurile de Covid-19 și achiziționarea a 10 concentratoare de oxigen
Resursele interne UNFPA	125 000,00 \$	UNFPA	Achiziționarea de kituri igienice pentru adăposturi, achiziționarea de kituri alimentare și igienice pentru persoanele în etate cele mai vulnerabile, comunicare de risc, sprijin în sectorul educației: program de suport psihologic pentru tineri, tablou de bord de monitorizare a COVID în timp real
UNAIDS	10 000,00 \$	UNAIDS	Livrarea de medicamente și măști, dezinfectanți și mănuși pentru personalul ONG implicat în livrare
UNODC	2 000,00 \$	UNODC	EIP livrate în penitenciare
IAEA	98 000,00 \$	IAEA	Teste Covid și consumabile
Total	959 884,80 \$		

ANEXA II: ANGAJAMENTELE DONATORILOR CU REFERIRE LA COVID-19

CONTRIBUȚII PER ENTITATE ONU PENTRU ECHIPAMENTE MEDICALE, PROVIZII PENTRU POPULAȚIA VULNERABILĂ ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ

CONTRIBUȚII DIN PARTEA DONATORILOR PRIN SISTEMUL ONU PENTRU ECHIPAMENTE MEDICALE, PROVIZII PENTRU POPULAȚIA VULNERABILĂ ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Contribuții prin intermediul sistemului ONU

Sursa finanțării	Contribuții	Partener de implementare	Domenii de sprijin
AGENȚIA DE COOPERARE ELVEȚIANĂ	200 000 \$	PNUD	EIP (halate)
AGENȚIA DE COOPERARE ELVEȚIANĂ	271 995 \$	PNUD	Ventilatoare respiratorii
AGENȚIA DE COOPERARE ELVEȚIANĂ	310 546 \$	OMS	Comunicare de risc, monitorizare, materiale pentru laborator, printre altele
USAID	1 550 000 \$	UNICEF	Comunicarea riscurilor, prevenirea infecțiilor, furnizarea de materiale critice de igienă și evaluarea impactului socio-economic al Covid-19 asupra celor mai vulnerabile familii și copii)
USAID	650 000 \$	OMS	Comunicarea și supravegherea riscurilor
SUEDIA	32 800 \$	One UN	Comunicare de risc
UE	4 863 015 \$	OMS	Proiect în curs de desfășurare (EPP și echipamente pentru spitale, printre altele)
NORVEGIA	100 000 \$	OMS	Instruire, echipamente, monitorizare, Centrul de Urgență în AMP
GERMANIA	131 950 \$	OMS	Instruire, echipamente, monitorizare, teste de laborator și consumabile, consolidarea capacităților
UN COVID-19 MPTF	750 000 \$	UNICEF	Achiziționarea și livrarea echipamentului individual de protecție
UN COVID-19 MPTF	120 000 \$	OIM	Contribuția la consolidarea sistemului de control al infecțiilor și a măsurilor de prevenire, care oferă asistență Ministerului Afacerilor Interne să realizeze procedurile și infrastructura la punctele de intrare
UN COVID-19 MPTF	130 000 \$	UN Women	Furnizarea de aprovizionare imediată și preventivă care va fi livrată grupurilor afectate de femei vulnerabile, inclusiv femeilor afectate de violență; femeilor care trăiesc în adăposturi, femeilor pozitive HIV și SIDA, femeilor cu dizabilități și femeilor rome
GPE	70 000 \$	UNICEF	Educație
JAPONIA	268 700 \$	UN Women	Protecția oamenilor (provizii pentru femeie vulnerabile)
9 449 006 \$		Total	

Notă: Se elaborează două contribuții noi din Marea Britanie (200 644\$) și ADA (338 253\$ SUA). Sprijinul din partea ADA va contribui la Fondul fiduciar Moldova 2030, Ghișeul COVID.

ANEXA III: PORTOFOLIUL DE PROGRAM COMUN CU REFERIRE LA COVID-19

La nivel global, ONU a identificat cinci piloni cheie pentru sprijinirea țărilor în răspunsul la COVID-19. Protejarea **sistemului de sănătate** în timpul crizei COVID-19 este prima prioritate. Totodată, și la fel de urgente, sunt următoarele: să contribuim la protejarea oamenilor prin **protecția socială și serviciile de bază; să protejăm locurile de muncă, întreprinderile mici și mijlocii și cei mai vulnerabili actori din sectoarele de producție** prin redresare economică; să ajutăm la îndrumarea **creșterii necesare a stimulentei fiscale și financiare** pentru a face cadrul macroeconomic să lucreze pentru cei mai vulnerabili și să promovăm dezvoltarea sustenabilă și să

consolidăm răspunsurile multilaterale și regionale; și în final, să promovăm **coeziunea socială** și să construim încredere prin dialogul social și angajamentul politic și **să investim în sisteme de reziliență și răspuns la nivel de comunitate.**

Rezultatul Planului privind măsurile de răspuns și redresare socio-economică este „*Guvernul Republicii Moldova și populația sa depășesc cu succes consecințele negative imediate și pe termen mediu asupra sănătății, de ordin social și economic ale pandemiei COVID-19*”

Pilonul 1: Sănătatea în primul rând

Produs: Sistemul de sănătate și alte autorități și părți interesate relevante din Moldova dispun de capacități, mijloace și instrumente îmbunătățite pentru a întreprinde măsuri prompte de răspuns la lacunele, nevoile și prioritățile în legătură cu focarul pandemiei

Prioritățile sau obiectivele de dezvoltare națională: GRM PA 2020-2023 - Secțiunea VI-VII: Protecția socială eficientă, servicii de sănătate și educație pentru toți

Rezultatele UNPFSD 2018-2022 din Moldova:

Rezultatul 4: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, solicită și beneficiază de politici și servicii sensibile la gen și bazate pe drepturile omului, incluzive, eficiente și echitabile în domeniul educației de calitate, sănătății și social.

ODD-uri: ODD 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toate persoanele la toate vârstele

Partenerii Organizației Națiunilor Unite: OIM, OHCHR, UNAIDS, PNUD, UNFPA, UNICEF, UNODC, UNOPS, UNWOMEN, OMS

Nr.	Denumirea proiectului	Perioada pentru atingerea impactului	Produsele proiectului	Cost Total	Partener guvernamental	Entitate ONU Implementatoare
1.1	Consolidarea capacității sistemului național de sănătate pentru a răspunde crizei COVID-19 și a se pregăti pentru viitoarele valuri, precum și îmbunătățirea sistemului de supraveghere a bolilor transmisibile și a evenimentele de sănătate publică	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Servicii și sisteme de sănătate esențiale în timpul și după izbucnirea focarului, prin prioritizarea serviciilor, schimbând prestarea serviciilor și gestionând activ forța de muncă, consumabilele și datele din domeniul sănătății, pentru a sprijini serviciile clinice și de informare esențiale; - Reducerea barierelor financiare pentru serviciile esențiale și accelerarea accesului la tehnologiile emergente, cum ar fi diagnosticarea, vaccinurile și tratamentele, care vor sprijini livrarea în condiții de siguranță a serviciilor esențiale; - Cele mai vulnerabile populații accesate și protejate, asigurând continuitatea serviciilor în ambianță fragilă; - Echipamente individuale de protecție, echipamente de asistență medicală și consumabile asigurate. 	\$5,654,669	MSMPS	OMS

1.2	Consolidarea capacităților naționale de a aborda nevoile și drepturile de sănătate sexuală și reproductive ale oamenilor în contextul urgențelor din sănătatea publică	De scurta durata (1-3 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Pachetul minim de servicii inițiale integrat în Planul național de pregătire în domeniul protecției civile și situațiilor de urgență în sănătatea publică; Planurile de pregătire și răspuns și prevederile pe deplin implementate; - Curricula de instruire privind Pachetul inițial minim de servicii pentru specialiștii în sănătate publică și pentru personalul medical cu studii de nivel secundar elaborată și integrată în programul instituțiilor de învățământ medical; - Prestatorii de servicii de asistență medicală formați în utilizarea PSO privind răspunsul instituțiilor de asistență medicală la cazuri de violență în familie și aplicarea Protocolului standardizat privind managementul clinic al supraviețuitorilor violurilor, precum și privind asigurarea continuității serviciilor de planificare a familiei în situații de urgență; - Exercițiu de simulare în teren privind pregătirea și răspunsul în caz de situații de urgență desfășurat. 	\$500,000	MSMPS	UNFPA
1.3	Consolidarea capacităților APL în elaborarea planurilor și bugetelor din perspectiva egalității de gen în contextul COVID-19	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - APL dispun de capacități de a integra egalitatea de gen în planuri și bugete în contextul COVID-19. 	\$75,000	Cancelaria de Stat, MF, APL	UNWOMEN
1.4	Îmbunătățirea accesului sistemului de sănătate din Moldova la echipamentele de protecție a sănătății echipamente	De scurta durata (1-3 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Punerea la dispoziție a consumabilelor ce țin de COVID-19 pentru 53 de instituții de asistență medical, inclusiv spitale, instituții de asistență medicală primară, centre de sănătate prietenoase tinerilor, etc. 	\$6,608,757	MSMPS	UNICEF, PNUD, UNOPS, OMS
1.5	Sprijinirea elaborării și implementării unui sistem de urmărire a strămutărilor	Medie (3-6 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea și punerea în funcțiune a sistemului de urmărire a strămutărilor; - Date și analize actualizate privind numărul și profilurile migrantilor care se întorc și ale familiilor vulnerabile, afectate de pierderea remiterilor, disponibile prin utilizarea soluțiilor de studiere rapidă, elaborate folosind metodologia Matricii de urmărire a strămutărilor a OIM. 	\$25,000	MSMPS, MAI, Inspectoratul General al Poliției de Frontiera	OIM

1.6	Abilitarea sistemului judecătoresc să reducă numărul de persoane aflate în locuri de detenție și să suprimă transmiterea COVID-19 în rândul deținuților	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Populația din închisori redusă cu 15% către luna decembrie 2022 pentru a reduce riscul infecției COVID-10 în rândul deținuților și al personalului închisorilor; - Aplicarea alternativelor la măsurile de încarcerare pentru a reduce povara pentru sistemul de justiție penală și a preveni intrarea noilor persoane în închisori. 	\$1,500,000	MJ, MAI, MSMPs, ANP, INJ, PG, INP	UNODC, OHCHR, UNAIDS, PNUD
1.7	Consolidarea răspunsului de criză al sistemului de sănătate și a capacităților de prestare a serviciilor prin instituționalizarea telemedicinii	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Cadrul juridic și normativ, scheme de acoperire financiară și protocoale de tratament pentru serviciile telemedicină elaborate în baza celor mai bune practici existente; - Proiectul pilot privind telemedicina, care implică asigurarea cu soft, consolidarea bazei de hardware, formarea personalului și sensibilizarea opiniei publice și comunicarea, implementate în municipiul Chișinău; - Foaia de parcurs pentru extindere elaborată, rezultatele pilotării comunicate pe larg și sensibilizarea opiniei publice privind accesul la telemedicină consolidată; - Îndrumare metodologică cu referire la telemedicină, inclusiv standardele serviciului și îndrumare privind aspectele psihologice pentru personalul medical elaborate. 	\$2,000,000	MSMPs, CNAM Agenția e-guvernare, Primăria Chisinau	PNUD, UNFPA

Total Pilon 1

\$16,363,426

Pilon 2: Protecția oamenilor

Produs 2: Anumite grupuri vulnerabile din Moldova beneficiază de protecție socială, educație și alte servicii esențiale

Prioritățile sau obiectivele de dezvoltare națională: GRM PA 2020-2023 - Secțiunea VI-VII: Protecția socială eficientă, servicii de sănătate și educație pentru toți

Rezultatele UNPFSD 2018-2022 din Moldova:

Rezultatul 1: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, solicită și beneficiază de o guvernare democratică, transparentă și responsabilă, de politici sensibile la dimensiunea de gen, bazate pe drepturile omului și pe dovezi, de servicii echitabile și instituții publice eficiente și receptive.

Rezultatul 4: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, solicită și beneficiază de politici și servicii sensibile la gen și bazate pe drepturile omului, incluzive, eficiente și echitabile în domeniul educației de calitate, sănătății și social.

ODD-uri: ODD 1: Eliminarea sărăciei în toate formele sale pretutindeni; ODD 4: Asigurarea unei educații incluzive și echitabile de calitate și promovarea oportunităților de învățare pe parcursul vieții pentru toți; ODD 5: Realizarea egalității de gen și abilitarea tuturor femeilor și fetelor; ODD 10: Reducerea inegalităților în țări și între țări; ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și consolidarea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

Partenerii Organizației Națiunilor Unite: FAO, OIMuncii, OHCHR, UNAIDS, UNESCO, UNFPA, UNICEF, UNODC, UNWOMEN

Nr.	Denumirea Proiectului	Perioada pentru atingerea impactului	Produsele proiectului	Cost Total	Partener guvernamental	Entitate ONU Implementatoare
2.1	Sporirea accesului femeilor vulnerabile și persoanelor întreținute de acestea la alimente și alte provizii esențiale, inclusiv provizii de prevenire	De scurta durata (1-3 luni)	- Femeile din grupurile vulnerabile, inclusiv femeile Romani, femeile cu dizabilități, lucrătoare ale sexului, mame singure, femei cu venituri mici sau fără venituri, etc., au acces la alimente, produse de îngrijire personală și de igienă și provizii de protecție.	\$350,000	MSMPS	UNWOMEN
2.2	Sporirea accesului victimelor violenței în familie la kituri Igienice și provizii necesare	De scurta durata (1-3 luni)	- 250 victime ale violenței în familie au acces la produse de îngrijire personală și igienă și provizii de protecție; - 15 ONG-uri și adăposturi au acces la produse de îngrijire personală și igienă și provizii de protecție.	\$50,000	MSMPS	UNFPA, UNWOMEN
2.3	Sporirea accesului la sprijin care salvează vieți pentru cele mai vulnerabile persoane, vârstnici și persoane cu dizabilități în timpul carantinei și după ea	De la scurtă durată (1-3 luni) până de durată (6 luni sau mai mult)	- Impactul COVID-19 asupra vârstnicilor și persoanelor cu dizabilități evaluat pentru a asigura că autoritățile sunt mai bine informate și pot mai bine să-și modeleze măsurile de răspuns; - 10 000 cei mai vulnerabili vârstnici și persoane cu dizabilități, inclusiv apatrizi, solicitanți de azil și refugiați, asigurați cu esențialul de produse alimentare, igienă și tehnologii de asistență - Program de sprijin prin telefon pentru persoane singuratice și vârstnici izolați creat și implementat; - Disponibilitatea serviciilor de transportare către cei mai vulnerabili în cele mai îndepărtate zone sporită pentru a asigura accesul lor la servicii de asistență medicală primară; - Personalul serviciilor publice de asistență socială și al ONG-urilor instruit în aplicarea și continuitatea abordării bazată pe drepturile omului a serviciilor sociale în perioada pandemiei COVID-19; - Persoanele cu dizabilități, vârstnicii și persoanele cu abilități limitate de lectură au acces la informații privind COVID-19 și drepturile lor umane.	\$800,000	MSMPS, Agenția Națională de asistență socială, Oficiul Avocatului Poporului, Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112	UNFPA, OHCHR
2.4	Susținerea producției agricole sustenabile, a accesului la alimente și dezvoltării lanțurilor alimentare de aprovizionare	De durata (6 luni sau mai mult)	- Acordarea asistenței tehnice și consultanței fermierilor care contribuie la lanțurile naționale de asigurare cu produse alimentare; - Acordarea granturilor de co-finanțare pentru menținerea standardelor de calitate în producerea agricolă.	\$1,000,000	MADRM	FAO

2.5	Îmbunătățirea accesului la apă și sanitație în școli	De scurta durata (1-3 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Desfășurarea formării privind practicile sănătoase și de igienă sigură; - Livrarea consumabilelor de igienă 	\$500,000	MECC	UNICEF
2.6	Facilitarea continuității învățării prin elaborarea și asigurarea cu materiale, sprijin și echipamente IT profesorii, studenții/, elevii și părinții	De scurta durata (1-3 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - 16 000 de studenți și 2 600 de profesori au beneficiat de sprijin pentru învățământul la distanță, inclusiv de echipamente, conexiuni, instruire, informații și materiale. 	\$400,000	MECC	UNICEF
2.7	Consolidarea rezilienței tinerilor prin programe de educație pentru abilități de viață, inclusiv program de sprijin psihologic	De la scurtă durată (1 - 3 luni) până de durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea și implementarea asistenței psihologice pentru tineri și profesori cu accent pe perioada de redresare COVID-19; - Abilitarea școlilor să ofere, în mod sustenabil, programe de educație pentru abilități de viață, inclusiv în situații de criză, în baza materialelor inovatoare și capacităților sporite ale profesorilor; - Tinerii au acces la educația bazată pe abilități de viață prin educație de la egal la egal; - Profesorii, părinții și membrii comunității promovează și sprijină dreptul tinerilor la programe educaționale bazate pe abilități de viață și la un stil de viață sănătos. 	\$500,000	MECC	UNFPA
2.8	Asigurarea unui acces continuu la TVET în Republica Moldova prin crearea unei platforme electronice de învățare TVET	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Calitatea TVET a crescut prin completarea învățării față în față cu materiale și metodologii de e-învățare de calitate; - Rezistența furnizării TVET a crescut pentru a permite trecerea la e-învățare la nevoie, reducând astfel riscurile de infecție și contagiune în timpul oricăror potențiale valuri viitoare ale COVID-19. 	\$600,000	MECC, școli profesionale, centre de excelență	OIMuncii, UNESCO
2.9	Echiparea deținuților, afectați de COVID-19 și gărzilor închisorilor și escortelor cu echipamente de protecție	De scurta durata (1-3 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - 1.000 de gărzi și escorte au acces la EIP, inclusiv mănuși, măști și dezinfectanți, timp de 3 luni; - 2.000 de brățări de monitorizare electronică achiziționate și livrate pentru a servi nevoilor deținuților (de pe ambele maluri) escortați la spitalele publice 	\$500,000	MJ, MSMPs, ANP, INP	UNODC

2.10	Echiparea lucrătorilor de primă linie din ONG-uri care activează în domeniul combaterii HIV și TB și beneficiarilor lor cu echipamente de protecție	De scurta durata (1-3 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Cel puțin 150 de lucrători din teren și lucrători sociali în ONG-uri oferă servicii comunitare de prevenire în condiții de siguranță; - Cel puțin 35 000 de beneficiari, inclusiv consumatori de droguri, lucrători sexuali, bărbați care practică sexul cu bărbați și persoanele care trăiesc cu HIV, beneficiază de servicii comunitare de prevenire în condiții de siguranță. 	\$150,000	MSMPS	UNAIDS
2.11	Abilitarea femeilor și fetelor, care au trăit violență să utilizeze servicii esențiale disponibile, accesibile și de calitate pentru a rupe ciclul de violență prin independență economică și mediu social schimbat la nivel de comunitate	De durata medie (3-6 luni) până de durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Consolidarea mecanismului multisectorial, calității serviciilor esențiale și capacităților prestatorilor de servicii de a răspunde violenței bazată pe gen, inclusiv prin adaptarea serviciilor la drepturile și nevoile femeilor cu dizabilități; - Crearea oportunităților economice pentru supraviețuitoarele violenței bazată pe gen pentru a rupe ciclul de violență prin independența și bunăstarea economică; - Consolidarea și adaptarea capacităților serviciilor de adăpost la nevoile femeilor cu dizabilități; - Stigma, discriminarea și normele sociale dăunătoare care susțin practicile de violență față de femei, abordate la nivel comunitar. 	\$3,000,000	MSMPS, MAI, MJ	UNWOMEN, UNFPA, OIMuncii
2.12	Promovarea stării de a fi activi, inclusiv vieți productive ocupate în câmpul muncii și consolidarea rezilienței în rândul adulților vârștnici	De durata medie (3-6 luni) până de durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Finalizarea analizei impactului COVID-19 asupra persoanelor în etate, inclusiv din perspectiva de gen; - Implementarea campaniei media pentru creșterea gradului de conștientizare și informarea adulților în etate cu privire la măsurile de protecție și mecanismele de a face față în contextul COVID-19; - Crearea și implementarea programelor de sprijin a persoanelor în etate pentru a rămâne autonome și independente; - Consolidarea solidarității și a dialogului între generații pentru a aborda discriminarea bazată pe gen, inclusiv prin transferul abilităților digitale de la tineri la adulții în etate; - Elaborarea noilor programe pentru persoane mai în vârstă pentru a reduce sărăcia și a spori reintegrarea socială și de muncă în rândul persoanelor în etate; - Pilotarea noilor servicii de îngrijire socială comunitară, ce urmează a fi implementate în zonele rurale, pentru persoanele în etate din centrele de plasament pe termen lung și acele izolate în perioada pandemiei; - Integrarea abordării bazată pe drepturile omului în dezvoltare și pilotarea noilor servicii și programe. 	\$1,000,000	MSMPS, Consiliul egalității	UNFPA, OHCHR, OIMuncii
Total Pilon 2				\$8,850,000		

Pilonul 3: Răspuns economic și redresare

Produs 3: Asigurarea protecției locurilor de muncă, a întreprinderilor mici și mijlocii și a lucrătorilor vulnerabili din economia informală prin politici specifice, asistență tehnică și sprijin

Prioritățile sau obiectivele de dezvoltare națională: PA GRM 2020-2023: Secțiunea IV - Dezvoltare economică sustenabilă - dezvoltare și sprijin pentru crearea locurilor de muncă, dezvoltarea ÎMM

Rezultatele UNPFSD 2018-2022 din Moldova:

Rezultatul 2: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, au acces la oportunități mai bune de trai, muncă decentă și angajare productivă în câmpul muncii, generate de o creștere economică sustenabilă, incluzivă și echitabilă.

Rezultatul 3: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, beneficiază de o guvernare mai bună a mediului ambiant, securitate energetică, management sustenabil a resurselor naturale și dezvoltare rezilientă la schimbările climatice și dezastre naturale.

ODD-uri: ODD 1: Eliminarea sărăciei în toate formele sale pretutindeni; ODD 2: Eliminarea foamei, asigurarea siguranței alimentare și nutriției îmbunătățite și promovarea agriculturii sustenabile; ODD 4: Asigurarea unei educații incluzive și echitabile de calitate și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți; ODD 5: Realizarea egalității de gen și abilitatea tuturor femeilor și fetelor; ODD 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, favorabile incluziunii și durabile, ocuparea deplină și productivă a forței de muncă și o muncă decentă pentru toți; ODD 9: Construirea unei infrastructuri rezistente, promovarea industrializării favorabile incluziunii și durabile și promovarea inovației; ODD 10: Reducerea inegalității în interiorul și între țări; ODD 11: Asigurarea integrării orașelor și a așezărilor umane, în condiții de siguranță, reziliență și sustenabilitate; ODD 12: Asigurarea unor modele sustenabile de consum și producție; ODD 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea Parteneriatului Global pentru Dezvoltare Durabilă.

Partenerii Organizației Națiunilor Unite: FAO, OIMuncii, OIM, PNUD, UNICEF, UNIDO, UNWOMEN

Nr.	Denumirea proiectului	Perioada pentru atingerea impactului	Produsele proiectului	Cost total	Parteneri guvernamentali	Entitate ONU implementatoare
3.1	Evaluarea activității incubatoarelor de afaceri și elaborarea măsurilor de sprijin a tinerilor antreprenori	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Activitatea a 11 incubatoare de afaceri evaluată, golurile identificate și recomandări de modernizare propuse și implementate; - ODIMM sprijinită pentru a stimula C&D, cu accent pe economie ecologică și circulară; - Cunoștințe privind dezvoltarea antreprenoriatului social sporite în rândul femeilor; - Pilotarea multiplelor modele de sustenabilitate; - Oferirea sprijinului financiar pentru cel puțin 10 afaceri sociale. 	\$500,000	MEI, MSMPs, ODIMM	OIMuncii, UNIDO, UNWOMEN
3.2	Stimularea economiei ecologice și circulare prin sprijinul politicilor	De durata medie (3-6 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Finalizarea politicii privind măsurile de stimulare pentru sprijinirea economiei verzi și circulare. 	Urmează a fi decis	MF, MEI, MADRM	UNIDO, FAO

3.3	Sprijinirea implementării indicatorilor evaluării bazată pe gen în programul economiei ecologice și alte programe, implementate de ODIMM	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Indicatorii bazați pe gen introduși în programul ODIMM economie ecologică și rezultatele programului evaluate prin prisma aspectelor de gen; - Ajutarea întreprinderilor să identifice oportunități de ecologizare. 	\$150,000	ODIMM, MEI	UNWOMEN
3.4	Consolidarea capacităților femeilor antreprenoare din perspectivă economică	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Femei antreprenoare, femeii din adăposturile pentru persoanele afectate de violența în familie și organizații care activează în abordarea violenței sexuale sprijinite în producerea proviziilor de prevenire și EIP și vânzarea articolelor produse de femei; - Femeile dispun de cunoștințe sporite despre modul de inițiere, finanțare și creștere a propriei lor afaceri; - Rețea de sprijin a femeilor mentori creată; - Strategii pentru abilitarea și redresarea economică a femeilor, inclusiv legate de munca decentă, precum și de mediile de lucru sigure și sănătoase, cu accent pe femeile din cele mai vulnerabile comunități, sprijinite. 	\$1,500,000	MEI, MSMPS, ODIMM	UNWOMEN
3.5	Consolidarea ecosistemelor inovatoare la nivel regional și sectorial prin abordarea de cluster inovational	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Cadrul de reglementare și politicile îmbunătățite să consolideze ecosistemele inovatoare la nivel regional și sectorial; - Promovarea adoptării modelului clusterului regional de inovații; - Sprijinirea platformelor de dezvoltare a inovațiilor, antreprenoriatului și transferului de tehnologii (IAT); - Internaționalizarea IMM-urilor sprijinită prin sporirea competitivității, transformării digitale și accesului la piață. 	\$6,557,403	MEI, ODIMM	UNIDO
3.6	Facilitarea procesului de modernizare și creștere a IMM-urilor moldovenești pentru a asigura competitivitatea lor atât pe piața internă, cât și pe cea internațională	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Schimburi de subcontractare și parteneriate create pentru a spori sprijinul instituțional pentru dezvoltarea IMM; - Profilul și stabilirea legăturilor între IMM-urile moldovenești și principalii cumpărători efectuate; - Efectuarea analizei comparative și modernizării IMM; - Promovarea investițiilor și exporturilor pentru IMM-uri. 	\$1,695,000	MEI, ODIMM	UNIDO

3.7	Îmbunătățirea digitalizării sectorului agricol prin dezvoltarea unei platforme de vânzări online	De scurta durata (1-3 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea și punerea în funcțiune a platformelor online de vânzare și distribuție a produselor agricole și alimentare pentru a lega cumpărătorii de pe piețele naționale și internaționale cu producătorii din Moldova. 	\$500,000	MADRM	FAO
3.8	Sprejinierea micilor gospodării agricole în Moldova ca să depășească cu succes efectele negative ale COVID-19 și ale secetei	De la scurtă durată (1-3luni) pînă la durată medie (3-6 luni)	<ul style="list-style-type: none"> - Crearea grupurilor de producători pentru a consolida capacitățile de producție și vânzare; - Instituțiile de stat dispun de instrumentele necesare pentru monitorizarea și evaluarea situației de secetă; - Oferirea micilor proprietari granturi de co-finanțare și asistență tehnică; - Integrarea indicelui de stres agricol în mecanismul actual de monitorizare a vremii și culturilor. 	\$1,500,000	MADRM	FAO, OIMuncii
3.9	Programul Fondul pentru investiții și inovare în domeniul climei în Moldova	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - MADRM și-a consolidat capacitatea de a promova specializarea lanțului valoric adaptat la schimbările climatice și crearea de locuri de muncă; - Crearea și punerea în funcțiune a Fondului pentru investiții și inovare în domeniul climei (CIIF), pentru a facilita dezvoltarea lanțurilor valorice în zonele rurale; - Îmbunătățirea abilităților și capacităților tehnice ale ÎMMM, tinerilor, femeilor - în special migranților și familiilor lor și micilor fermieri pentru a crea și dezvolta afaceri inovaționale ecologice; 	8 200 000\$ Co-finanțare: Finanțare publică (MADRM): 2,3M \$ (580,805\$) IFAD: 4M \$	MADRM	FAO, OIMuncii, OIM
3.10	Sprejinierea redresării economice și sociale timpurii de pe urma Covid-19 în Republica Moldova prin incluziunea migranților care se întorc și gospodăriilor casnice vulnerabile dependente de remiteri	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea, sprejinierea și consolidarea capacităților sistemului național de protecție socială la nivel național și local pentru a răspunde la sporirea numărului de foști migranți moldoveni care se întorc; - Serviciile relevante publice de angajare în câmpul muncii ajung la 10 000 de persoane și oferă instrumente inovative pentru a presta serviciile de ocupare, inclusiv dezvoltarea abilităților și recalificarea migranților care se întorc; alfabetizarea digitală, financiară și antreprenorială îmbunătățită; auto-ocuparea șomerilor calificați promovată, inclusiv în sectorul agricol; și o platformă piață digitală elaborată pentru a facilita reintegrarea de succes pe piața forței de muncă a persoanelor din grupurile țintă; 	\$3,570,000	MSMPS, ODIMM, MECC, BRD, MADRM	OIM, OIMuncii, PNUD, UNICEF, FAO

			<ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea sau modernizarea mecanismelor de sprijinire a întreprinderilor mici și, ca urmare, integrarea în activitățile antreprenoriale a 500 de migranți întorși; - Resursele diasporei mobilizate pentru redresarea și dezvoltarea comunității, părțile interesate locale, inclusiv autoritățile publice locale, comunitățile locale de afaceri și persoanele întoarse abilitate să pună în aplicare împreună măsuri de redresare post-criză și 20 000 de persoane prin urmare beneficiază de măsurile implementate; - Condiții sigure și organizate negociate cu trei țări de destinație ale migranților moldoveni, facilitând „re-migrarea” a până la 600 de persoane întoarse care se confruntă cu dificultăți și șomaj la revenire în Moldova. 			
3.11	Sprijinirea redresării ecologice reziliente în Republica Moldova	De durata (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea unei societăți mai ecologice, mai reziliente, mai sănătoase și mai prospere cu emisii reduse de carbon facilitată și încurajată prin promovarea investițiilor verzi și albastre în tranziția corectă de energie, tehnologii inovatoare ecologice, economie circulară și prin mecanisme financiare, care vor viza riscurile și hazardurile legate de climă. - Standarde de mediu și pachete de stimulente fiscale ecologice mai bune; - Platforme, politici și cadre de reglementare pentru societăți reziliente create și puse în aplicare; - Investiții reziliente și sustenabile – activități cu potențial sporit de reducere a GES – promovate prin programe inovatoare și inteligente de finanțare, inclusiv capital propriu, capital de risc, business angel, crowdfunding, EPC, etc.; - Măsuri și instrumente de consolidare a capacităților, pentru a realiza transformare digitală socio-ecologică și rezilientă, dezvoltate și implementate pentru a conecta inovațiile, educația și cercetarea și pentru a asigura prestarea serviciilor de mediu și energie populației în general, tinerilor și grupurilor vulnerabile. 	\$5,000,000	MADRM, MF, MEI, APL	PNUD
Total Pilon 3				\$29,172,403		

Pilonul 4: Răspunsul macroeconomic și colaborarea multilaterală

Produc 4: Servicii analitice de consultanță și asistență tehnică oferite Guvernului Republicii Moldova pentru elaborarea politicilor economice bazate pe dovezi și cheltuieli sociale mai bune

Priorități sau obiective de dezvoltare națională: PA GRM 2020-2023: Secțiunea IV - Dezvoltare economică durabilă și Secțiunea VI - Protecție socială și Asistență medicală - îmbunătățirea managementului politicilor

Rezultatele UNPFSD 2018-2022 din Moldova:

Rezultatul 1: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, solicită și beneficiază de o guvernare democratică, transparentă și responsabilă, de politici sensibile la dimensiunea de gen, bazate pe drepturile omului și pe dovezi, de servicii echitabile și instituții publice eficiente și receptive.

Rezultatul 4: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, solicită și beneficiază de politici și servicii sensibile la gen și bazate pe drepturile omului, incluzive, eficiente și echitabile în domeniul educației de calitate, sănătății și social.

ODD-uri: ODD 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, favorabile incluziunii și durabile, ocupării depline și productive a forței de muncă și unei munci decente pentru toți; ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și favorabile incluziunii pentru o dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și consolidarea unor instituții eficiente, responsabile și favorabile incluziunii la toate nivelurile.

Parteneri ai Organizației Națiunilor Unite: OIM, PNUD, UNDRR, UNFPA, UNICEF, OMS

Nr.	Denumirea proiectului	Perioada pentru atingerea impactului	Produsele proiectului	Cost total	Parteneri guvernamentali	Entitate ONU implementatoare
4.1	Asigurarea accesului APL la date exacte pentru a sprijini eforturile de redresare după COVID-19 la nivel local	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - 36 de profiluri demografice raionale elaborate în baza celor mai recente estimări ale populației și migrației de la BNS; - Platforma populației privind pregătirea pentru COVID-19 pentru a cartografia implicațiile COVID-19 pe fiecare raion creată și pusă în funcțiune; - BNS sprijinit în îmbunătățirea schimbului de date între diferiți deținători de date pentru a oferi date precise și la timp ca răspuns la pandemia COVID-19 în diferite sectoare. 	\$350,000	BNS, Centrul de cercetări demografice	UNFPA
4.2	Developing a monitoring system for assessing the numbers and vulnerability profiles of returning migrants and vulnerable families affected by the loss of remittances following the COVID-19 crisis	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Data regularly updated and analysis on the numbers and profiles of the returning migrants and vulnerable families affected by the loss of remittances conducted every 6 months, for a duration of up to two years, through the use of rapid surveying solutions, based on OIM's Displacement Tracking Matrix methodology; - Evidence provided for policymaking and programming concerning up to 350,000 Moldovan migrants returning by mid-2022 as a result of COVID-19-induced restrictions and economic hardship in destination countries 	\$380,000	MSMPS, MoI, General Inspectorate of Border Police, NBS	OIM

4.3	Generarea dovezilor, informației și analizelor privind impactul socio-economic al COVID-19 asupra remiterilor și familiilor, care depind de acestea	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea impactului pandemiei COVID-19 asupra remiterilor monetare și non-monetare și asupra familiilor care le primesc și recomandările comunicate autorităților competente; - Planul de atenuare pe termen mediu elaborat cu autoritățile de la nivel central și local, pe baza recomandărilor evaluării impactului, inclusiv simulările și pilotările necesare, pentru a preveni căderea (în continuare) în sărăcie a familiilor afectate direct sau indirect de pandemie și de criza economică. 	\$150,000	BNS, MSMPs, APL	UNICEF, OIM, UNFPA
4.4	Consolidarea rezilienței la nivel local la dezastre, inclusiv hazarduri biologice	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Tabelul de punctaj a rezilienței orașelor la dezastre și anexa sa cu privire la sănătate, lansate pentru a identifica lacune în capacitatea de reziliență a unui oraș; - Diseminarea la nivel local a bunelor practici în măsurile de reducere a riscurilor pentru a spori învățarea inter pares și lecțiile învățate în răspunsul la COVID-19 la nivel local; - Consolidarea rezilienței orașului prin sprijinul acordat autorităților locale în efectuarea evaluărilor rezilienței, inclusiv o pistă dedicată dimensiunii sănătății, promovarea integrării hazardului biologic și a riscului pandemic în planurile sau strategiile locale de reducere a riscului de dezastre. 	\$30,000	Coodonatorul pentru Cadru de la Sendai, Primaria Chisinau	UNDRR
4.5	Îmbunătățirea calității aerului prin implementarea unor măsuri conștiente din punct de vedere ecologic, cu accent pe monitorizarea și transportarea aerului	De scurtă durată (1-3luni) până la medie (3-6 luni)	<p>În contextul crizei Covid-19 calitatea aerului s-a dovedit a fi un catalizator care conduce la o incidență mai mare de cazuri grave și foarte grave, care, probabil, sunt legate de o incidență mai mare a bolilor respiratorii în medii foarte poluate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea rețelei extinse de monitorizare a calității aerului în jurul orașelor și în țară/îmbunătățirea densității rețelelor existente; - Introducerea măsurilor de impozitare pentru a descuraja populația de la utilizarea vehiculelor vechi sau disfuncționale pentru a restricționa utilizarea vehiculelor vechi/disfuncționale; - Zonele de acces pentru vehicule și etichetele respective, similare celor din țările UE, create; - Electromobilitatea în transportul public promovată; - Mijloace alternative benefice infrastructurii de transport urban, cum ar fi bicicletele, partajarea mașinii, partajarea mașinii electrice, îmbunătățite pentru a promova utilizarea mijloacelor alternative de transport. 	\$2,500,000	Agentia de mediu, APL, MADRM, MEI,	PNUD

4.6	Îmbunătățirea finanțării ODD-urilor în Republica Moldova	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - O evaluare profundă a finanțării pentru dezvoltare desfășurată; - Un cadru național de finanțare integrat (CNFI) și o strategie de finanțare integrată pentru Strategia națională de dezvoltare Moldova 2030 elaborat și implementat; - Elaborarea și implementarea CNFI în domeniile dezvoltării timpurii a copiilor și managementului deșeurilor, inclusiv analize aprofundate ale fluxurilor financiare și stimulentele și politice de finanțare în domeniile respective. 	\$1,000,000	MF, MEI, MSMPs	PNUD, UNICEF, UNFPA, OMS
Total Pilon 4				\$4,410,000		

Pilonul 5: Coeziunea socială și reziliența comunității

Produc 5: Coeziune socială sporită prin promovarea unui dialog social incluziv, a rezilienței și guvernancei comunitare, bazate pe drepturile omului

Priorități sau obiective de dezvoltare națională: PA GRM 2020-2030- Secțiunea I - Stat de drept: Reforma sectorului justiției și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Rezultatele UNPFSD 2018-2022 din Moldova:

Rezultatul 1: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, solicită și beneficiază de o guvernare democratică, transparentă și responsabilă, de politici sensibile la dimensiunea de gen, bazate pe drepturile omului și pe dovezi, de servicii echitabile și instituții publice eficiente și receptive.

Rezultatul 4: Oamenii din Moldova, în special cei mai vulnerabili, solicită și beneficiază de politici și servicii sensibile la gen și bazate pe drepturile omului, incluzive, eficiente și echitabile în domeniul educației de calitate, sănătății și social.

ODD-uri: ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și favorabile incluziunii pentru dezvoltare sustenabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și consolidarea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile

Parteneri ai Organizației Națiunilor Unite: OHCHR, PNUD, UNODC, UNWOMEN

Nr.	Denumirea proiectului	Perioada pentru atingerea impactului	Produsele proiectului	Cost total	Parteneri guvernamentali	Entitate ONU implementatoare
-----	-----------------------	--------------------------------------	-----------------------	------------	--------------------------	------------------------------

5.1	Sprijinirea celor mai vulnerabile și marginalizate femei și fete și abilitarea schimbării în perioada pandemiei COVID-19 prin acțiuni țintite care iau în considerare aspectele de gen	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Organizații specializate ale femeilor dispun de capacități sporite de a oferi servicii de sprijin la nivel local; - Vocile femeilor pe rețelele de socializare amplificate și implicarea femeilor în luarea deciziilor și eforturile de răspuns la nivel național și local asigurată; - Consultanță guvernului oferită și organizațiile societății civile sprijinite pentru a consolida protecția și promovarea drepturilor femeilor, spori accesul femeilor la justiție și preveni violența bazată pe gen. 	\$500,000	MSMPS, CCA	UNWOMEN
5.2	Sporirea coeziunii sociale prin combaterea stigmei și discriminării și prin aplicarea unei abordări bazată pe drepturile omului și sensibilă la conflicte la nivel local la elaborarea planurilor strategice, bugetelor locale și altor documente de politici	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - O foaie de parcurs și o metodologie privind integrarea abordării bazată pe drepturile omului la luarea deciziilor la nivel local elaborată într-o manieră consultativă; - 5 comunități pilot dispun de strategii, politici și bugete locale sectoriale bazate pe drepturile omului și sensibile la conflicte, cu accent pe sectoarele relevante pentru o redresare eficientă de la COVID-19; lecțiile învățate sunt împărtășite la nivel național; - Prevalența răspândirii stigmei și a discursului de ură în diverse forme ale mass media și impactul acestora asupra percepțiilor consumatorilor media, în legătură cu diverse grupuri, evaluată; - Recomandările, proiectele de lege și regulamente, precum și mecanismele și metodologiile pregătite și puse în aplicare pentru monitorizarea și prevenirea discursului de ură și combatere a stigmatizării și discriminării; - Sensibilizarea publicului larg și profesioniștilor în mass media cu privire la stigmă și discriminare; - Elaborarea și implementarea unui studiu succint, care examinează impactul COVID-19 asupra coeziunii sociale, cu accent pe dimensiunile drepturilor omului, genului, cetățeniei constructive, migrației și relațiilor de grup. 	\$550,000	Cancelaria de Stat, MF, MSMPS, MJ, CCA, Oficiul avocatului poporului, Consiliul de egalitate	OHCHR, UNRCO
5.3	Consolidarea răspunsului sistemului de corecție la pandemia COVID-19	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Revizuirea și consolidarea pregătirii și capacităților de atenuare a riscurilor, inclusiv prin gestionarea reducerii populației din închisori și prin asigurarea accesului la justiție; - Reintegrarea deținuților eliberați în comunitate în contextul măsurilor de distanțare socială în cel puțin 2 comunități pilot, inclusiv prin crearea centrelor de resocializare și prin abordarea subiectivismului și stigmei sociale; - Implementarea susținută a unui regim progresiv de executare a sentinței, inclusiv prin crearea și modernizarea programelor de reabilitare și consolidarea sistemului de gestiune a populației din închisori; - Transformarea digitală a gestiunii resurselor umane ale sistemului de penitenciare susținută. 	\$3,000,000	MJ, ANP, INP	PNUD, UNODC

5.4	Consolidarea răspunsului sectorului justiției la pandemia COVID-19	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea efectelor pandemiei COVID-19 asupra eficienței îndeplinirii justiției și a remediilor; - Îmbunătățirea pregătirii sistemului justiției de a răspunde la situațiile de criză în vederea asigurării accesului la justiție; - Consolidarea ecosistemului TIC al justiției, inclusiv prin elaborarea unei strategii cuprinzătoare TIC pentru sectorul justiției; - Evaluarea sistemului de asistență juridică și consolidarea capacității acestuia de a oferi asistență juridică accesibilă și de calitate. 	\$1,000,000	MJ, CSJ, CSM, CSP, Consiliul Național de Asistență Juridică	PNUD, OHCHR
5.5	Consolidarea capacităților pentru respectarea drepturilor omului în perioada post-criză	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Instituțiile naționale pentru drepturile omului, inclusiv Oficiul Avocatului Poporului și Consiliul pentru egalitate, precum și organizațiile societății civile, și-au consolidat capacitățile de monitorizare și raportare a situațiilor legate de drepturile omului în contextul COVID-19 și deciziile conexe, luate de autorități; - Constatările monitorizărilor sunt, printre altele, discutate cu autoritățile pentru a facilita acțiunile lor de remediere și pentru a fi incluse în rapoartele alternative, prezentate mecanismelor internaționale pentru drepturile omului. 	\$800,000	Oficiul avocatului poporului, Consiliul de egalitate	PNUD, OHCHR
5.6	Consolidarea cadrului de prevenire a crizei și redresare de după criză și îmbunătățirea capacităților de management al situațiilor de urgență	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea cadrului de politici de prevenire și redresare a crizelor prin aplicarea unei abordări care să includă întreg guvernul; - Existența mecanismului de coordonare instituțională pentru preveni crizele și a asigura redresare după acestea. Elaborarea unui sistem de avertizare și răspuns timpurii; - Îmbunătățirea cadrului legal/normativ și operațional și asigurarea interoperabilității e-Registrului integrat al resurselor de stat cu e-Registrul resurselor de apărare; - Consolidarea capacităților autorităților naționale și locale de a evalua impactul și răspunsul la criza curentă/potențială la nivel central și local; - Sporirea pregătirii/rezilienței cetățenilor la o criză potențială. 	\$2,000,000	Inspectoratul General pentru situații de urgență, APL, Cancelaria de Stat MA, MAI	PNUD
5.7	Votul prin internet pentru cetățeni în alegeri	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Circa 1 milion de cetățeni moldoveni, cu reședința peste hotare, au acces la vot prin sisteme internet și pot influența politicul din țară prin participarea la alegeri; - Sistemul de vot prin internet este disponibil pentru a fi utilizat în țară pentru un proces politic neîntrerupt în caz de vreo criză similară cu COVID-19. 	\$600,000	CEC, BRD	PNUD

5.8	Prestarea INTELIGENTĂ a serviciilor publice în Moldova îmbunătățită și accesibilă	De durată (6 luni sau mai mult)	<ul style="list-style-type: none"> - Integrarea serviciilor electronice, a participării electronice a cetățenilor, a datelor și planificării electronice și a dezvoltării economice electronice într-o platformă INTELIGENTĂ avansată pentru a îmbunătăți modus operandi a guvernantei locale; - Planificare locală integrată îmbunătățită și informată, folosind datele colectate și generate de ecosistemul INTELIGENT; - Specializarea economică INTELIGENTĂ facilitată, ca parte a planificării locale integrate pentru a sprijini dezvoltarea economică locală; - Îmbunătățirea calității, eficienței și accesibilității serviciilor publice la nivel local; - Îmbunătățirea procesului de guvernare democratică la nivel local - prin participarea cetățenilor în format electronic. 	\$3,000,000	Cancelaria de Stat Agenția E-Guvernare, APL	PNUD
Total Pilon 5				\$11,450,000		
TOTAL (Pilonii 1-5)				\$70,245,829		

Acronime

ANP	Administrația Națională a Penitenciarelor
APL	Autoritate publică locală
BDR	Biroul relații cu diaspora
BNS	Biroul Național de Statistică
CCA	Consiliul Coordonator al Audiovizualului
CEC	Comisia Electorală Centrală
CNAM	Casa Națională de Asigurări în Medicină
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CSP	Consiliul Superior al Procurorilor
INJ	Institutul Național al Justiției
INP	Inspectoratul Național de Probațiune
MA	Ministerul Apărării
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MECC	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
MEI	Ministerul Economiei și Infrastructurii
MF	Ministerul Finanțelor

NAȚIUNILE UNITE MOLDOVA

STR. 31 AUGUST 1989, NR. 131 CHIȘINĂU MOLDOVA, MD-2012

WWW.UN.MD

@UNMOLDOVA

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

IOM UN
MIGRATION

UNAIDS

UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS
OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

World Health
Organization
REGIONAL OFFICE FOR Europe

UNECE

IAEA
International Atomic Energy Agency

UN
environment
programme

UNITED NATIONS
UNCTAD

UNHCR
The UN Refugee Agency

International
Trade
Centre

UNOPS

UNDRR
UN Office for Disaster Risk Reduction

UNODC
United Nations Office on Drugs and Crime